

Kannabis (marihuana ja hasis)

Julkaistu 20.12.2005. Päivitetty 21.1.2019

Kannabistuotteita ovat hasis, hasisöljy ja marihuana. Niitä saadaan Cannabis sativa -nimisestä hampukasvista. Marihuanaan käytetään kasvin kukintoja ja ylimpiä versoja. Hasista ja hasisöljyä valmistetaan hampun hartsista. Kannabiksen keskeisimmät vaikuttavat ainesosat ovat rasvaliukoinen THC eli delta-9-tetrahydrokannabinoli ja CBD eli kannabidioli. THC on kannabiksen ensisijainen päihdyttävä ainesosa, kun taas CBD:llä on antipsykoottisia, ahdistusta lievittäviä ja rauhoittavia ominaisuuksia. Hasisöljy on kannabistuotteista vahvinta, marihuana yleensä miedointa.

Kannabista poltetaan itsekäarityssä sätkässä tai piipuissa, joko tupakkaan sekoitettuna tai sellaisenaan. Polttamisen jälkeen yleisin käyttötapa on kannabiksen höyryttäminen (vaporisaatio) päästämällä kuumaa höyryä marihuanan läpi joko käyttöön suunnitellulla vaporisaattorilla tai sähkösavukkeella. Kannabista nautitaan myös esimerkiksi teehen ja leivoksiin sekoitettuna. Kannabiksen kotikasvatus lisääntyi Suomessa vuoteen 2013 saakka, mutta on sen jälkeen kääntynyt hienoiseen laskuun.

Kannabiksen vaikutukset käyttäjälleen riippuvat käytetystä lajikkeesta, sen vahvuudesta, kannabiksen sisältämän CBD:n osuudesta sekä siitä, millaisessa mielentilassa ja seurassa ainetta käytetään. Myös se, käytetäänkö kannabista yhdessä muiden päihteiden kanssa ja se, onko käyttäjä ensikertalainen vai kokenut käyttäjä muokkaavat päihteen vaikutusta. Usein välittömät vaikutukset ilmenevät puheliaisuutena, iloisuutena, estojen katoamisena sekä voimakkaana nälän tunteena. Fyysisiä vaikutuksia ovat pulssin kiihtyminen ja silmien verestäminen.

Sekä akuuttivaikutuksen aikana että päihtymystilan myöhemmässä vaiheessa käyttäjästä voi tulla hiljainen, syrjäänvetäytyvä ja unelias. Suuremmilla annoksilla vaikutukset ovat vahvemmat, jolloin seurauksia voivat olla väri-, valo- ja ääniaistimusten voimistuminen, paniikkitilat ja pahoinvointi. Vaikutuksiin kuuluvat myös lyhytmuistin ja suoriutumiskyvyn heikentyminen niin, ettei käyttäjä pysty suoriutumaan tarkkuutta ja keskittymistä vaativista tehtävistä.

Kannabiksen polttaminen lisää hengitysteiden sairauksien riskiä, sillä kannabissavu sisältää tervaa huomattavasti enemmän kuin tavallinen tupakka. Myös savun syvään hengittäminen esim. vesipiipusta tai ns. ”bongista” lisää haitallisten aineiden pääsyn keuhkoihin ja osittain myös verenkiertoon. Suun kautta nautittuna tätä riskiä ei ole, mutta toisaalta annoksen suuruutta on vaikea kontrolloida, koska vaikutus alkaa myöhemmin ja se on voimakkaampi kuin poltettuna.

Joillakin pitkään ja runsaasti kannabista käyttäneillä henkilöillä on todettu psyykkisiä muutoksia, joiden tunnuspiirteitä ovat apatia, haluttomuus kohdata haasteita, kiinnostuksen katoaminen hygieniaan ja seksiin sekä sosiaalisten kontaktien välttely. Tätä oireyhtymää kutsutaan amotivaatiosyndroomaksi, ja sitä on tavattu varsinkin nuorten ja nuorten aikuisten kohdalla. Amotivaatiosyndrooma voi olla riski elämänvaiheessa, jolloin opiskelussa ja työelämässä menestyminen vaikuttaa koko loppuelämään.

Tutkimustiedon valossa kannabiksen pitkäaikainen käyttö voi, ilmeisesti yksilön herkkyydestä ja toleranssista riippuen, nostaa riskiä sairastua skitsofreniaan tai masennukseen. Jatkuvan, pidempiaikaisen käytön vaikutuksista ei vielä ole varmoja tutkimustuloksia.

Säännöllinen ja pitkäaikainen kannabiksen käyttö johtaa sietokyvyn kehittymiseen, jolloin käyttäjä tarvitsee suurempia ja/tai useampia annoksia saadakseen aineesta saman vaikutuksen. Psykkinen riippuvuus kannabikseen voi kehittyä, kun kannabista käytetään säännöllisesti. Päivittäin suuria annoksia käyttävälle voi kehittyä kannabikseen myös fyysinen riippuvuus. Jos kannabista poltetaan tupakkaan sekoitettuna, syntyy psykkinen ja fyysinen riippuvuus nikotiiniin nopeasti. Kannabiksen vieroitusoireita ovat unihäiriöt, hermostuneisuus, hikoilu ja ruokahaluttomuus. Fyysiset oireet kestävät yleensä vajaan viikon.

Kannabiksen vaikuttava aine, $\Delta 9$ -tetrahydrokannabinoli (THC), varastoituu rasvakudoksiin, josta se vapautuu hyvin hitaasti. Pitkäaikaisen kannabiskäytön lopettamisen jälkeen huumeeseula voi pysyä kannabispositiivisena jopa yli kuukauden.

VTM Sanna Sairanen

Päivittänyt:

Mika Piipponen
Verkostokoordinaattori
Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry

Päihteet ja aivot -animaatiossa kerrotaan kuinka eri päihteet vaikuttavat aivojen välittäjäaineiden kautta käyttäjän tunteisiin ja toimintaan.

link

Lähteet ▶

Lähde verkko-osoite: <https://paihdelinkki.fi/fi/tietopankki/tietoiskut/huumeet-ja-muut-paihdyttavat-aineet/kannabis-marihuana-ja-hasis>